ذره‌بین

آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار سردار رادان:

دشمن هنوز از توطئه علیه ایران دست برنداشته است

آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی از مراجع عظام تقلید روز پنجشنبه در دیدار سردار احمدرضا رادان، فرمانده کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران، با اشاره به نقش اساسی ایمان و اعتقادات مذهبی در پایداری نظام اسلامی اظهار داشت: تجربه حوادث اخیر نشان داد هرگاه مردم و مسئولان با خدا باشند، لطف الهی شامل حال آنها می‌شود و دشمنان در دستیابی به اهداف خود ناکام می‌مانند. وی با تقدیر از جانفشانی‌ها و تلاش‌های نیروهای نظامی، انتظامی و سایر نهادهای مسئول، افزود: اگر این ایثارگری‌ها و فداکاری‌ها نبود، معلوم نبود امروز چه سرنوشتی در انتظار کشور قرار می‌گرفت. این مجاهدت‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در حفظ و بقای جامعه داشته و شایسته قدردانی است. این مرجع تقلید با بیان این‌که پشتوانه اصلی حرکت‌های مردمی، اعتقادات دینی است، تصریح کرد: حضور گسترده و پرشور مردم در صحنه‌ها و راهپیمایی‌ها، ریشه در باورهای مذهبی آنان دارد و همین سرمایه معنوی، عامل اصلی استحکام کشور در برابر تهدیدهاست. وی با اشاره به حوادث اخیر کشور گفت که باید مراقب تداوم دشمنی‌ها و طراحی توطئه‌های جدید بود چرا که دشمنان خاموش نشده‌اند اما به‌دلیل شکست‌های اخیر، فعلا جرات بروز ندارند. آیت‌الله مکارم شیرازی در ادامه با تاکید بر اهمیت توجه به معیشت مردم خاطرنشان کرد: زندگی و معیشت مردم مساله‌ای اساسی است. در کنار مقابله با دشمنان، باید به مسئولان اجرایی نیز تذکر داده شود که مشکلات اقتصادی می‌تواند زمینه نارضایتی‌ها را فراهم کند. تامین معیشت مردم، هم موجب آرامش جامعه می‌شود و هم دشمنان را ناامید می‌کند.

در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان

قالیباف: دیکته کردن را مذاکره نمی‌دانیم

شبکه تلویزیونی CNN متن گفت‌وگوی خود با رئیس مجلس شورای اسلامی را که صبح چهارشنبه ۸ بهمن انجام شده بود منتشر کرد. دکتر محمدباقر قالیباف، در این مصاحبه در واکنش به تهدیدات ترامپ برای اقدام نظامی علیه جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: راه حل مسائل منطقه در تهدید نیست و تهدید هیچ مشکلی را از منطقه جنوب غرب آسیا برطرف نمی‌کند. بدون شک تهدیدات رئیس جمهور آمریکا به ضرر همه منطقه خواهد بود. هر جنگی، چه گسترده و چه محدود، پیامدهایی دارد و هزینه‌هایی را به همه بازیگران منطقه تحمیل کرده و همه متضرر می‌شوند. بی‌شک کشورهای منطقه، اعم از دولت‌ها و ملت‌های عرب، ترک و فارس، هیچ کدام با جنگ، تهدید و ناامنی موافق نیستند. وی افزود: امروز نیز در برابر هر تهدید و اقدامی آمادگی داریم چنانچه در جنگ ۱۲ روزه نیز آماده بودیم و آنها نیز نتیجه یک جنگ چه گسترده و چه محدود را دیده‌اند و این تصمیم همیشگی ما بوده است. قالیباف با اشاره به تغییر ماهیت تهدیدات آمریکا و در واقع تهدید به ترور رهبرمعظم انقلاب گفت: این خودش یک ناامنی بزرگ است. آنها باید فرهنگ ما، فرهنگ ملت‌ها و کشورهای اسلامی را بشناسند و بدانند زمانی که یک مرجع شیعه را تهدید به ترور می‌کنند، قطعا همه مسلمانان نسبت به آن موضع‌گیری کرده و اقدام می‌کنند. رئیس مجلس همچنین در مورد این‌که آیا ایران همچنان مایل به مذاکره با آمریکاست یا نه؟ تصریح کرد: ما اصل گفت‌وگو و دیپلماسی را رد نمی‌کنیم اما دیپلماسی باید واقعی، متوازن، قابل اتکا و با حفظ احترام متقابل دو طرف باشد. دیپلماسی باید تضمین داشته باشد و هیچ دیپلماسی بدون اعتماد و تضمین، قابل انجام نیست. گفت‌وگو و دیپلماسی در سایه تهدید، جنگ و قدرت نظامی هیچ مسأله را حل نکرده بلکه به تنش‌ها و ناامنی‌ها می‌افزاید. وی افزود: تا زمانی که تضمینی برای حفظ حقوق، رعایت عزت و انتفاع اقتصادی ملت ایران نباشد، قطعا خبری از مذاکره نخواهد بود چرا که ما دیکته کردن، تهدید کردن و تسلیم کردن را مذاکره نمی‌دانیم.

الحاق ۱۰۰۰ فروند پهپاد راهبردی به سازمان رزم ارتش

یک هزار فروند پهپاد راهبردی به‌دستور امیر سرلشکر «امیرحاتمی» فرمانده کل ارتش جمهوری اسلامی ایران، به سازمان رزم نیروهای چهارگانه ارتش ملحق شد. این پهپادها متناسب با تهدیدات نوین و تجربیات جنگ ۱۲ روزه توسط متخصصان ارتش و با همکاری وزارت دفاع در انواع انهدامی، تهاجمی، شناسایی و جنگ الکترونیک، علیه اهداف ثابت و متحرک در دریا، هوا و زمین طراحی و ساخته شده است. امیر سرلشکر حاتمی فرمانده کل ارتش جمهوری اسلامی ایران پس از فرمان الحاق پهپادهای زمین‌پایه و دریاپایه گفت: متناسب با تهدیدات پیش‌رو، حفظ و ارتقای مزیت‌های راهبردی برای رزم سریع و پاسخ کوبنده به هر تهاجم و مهاجمی همواره در دستور کار ارتش قرار دارد.

مقامات دولتی در گفت‌وگوهای سطح بالا با همتایان خود پیام مهم کشورمان را به جهانیان رساندند

توان موشکی، خط قرمز ایران

برش

در دیدار عراقچی با اردوغان چه گذشت؟

وزیر امور خارجه کشورمان در جریان سفر به ترکیه با رئیس جمهور این کشور نیز دیدار کرد. در این دیدار وزیر خارجه با یادآوری موضع اصولی جمهوری اسلامی ایران در بهره‌گیری از دیپلماسی برای تأمین منافع ملت ایران و جلوگیری از تشدید تنش‌های منطقه‌ای، از رویکرد مسئولانه ترکیه در رابطه با موضوع هسته‌ای ایران تقدیر کرد و تصریح نمود ایران هیچ‌گاه از مذاکره و گفت‌وگویی که بر احساس احترام متقابل و پذیرش منافع قانونی و نگرانی‌های مشروع ملت ایران باشد رویگردان نبوده است. اردوغان، رئیس جمهور ترکیه در این دیدار با ابلاغ سلام‌های گرم خود به مقام معظم رهبری و رئیس جمهور پزشکیان، ابراز اطمینان کرد دولت و مردم ایران با وحدت و انسجام ملی، بر چالش‌های موجود فائق خواهند آمد. رئیس جمهور ترکیه با اشاره به رایزنی‌های این کشور برای کاهش تنش و بازگشت به مسیر دیپلماسی، تاکید کرد که منطقه تاب تشدید ناامنی ندارد. وی تنها راه حل موضوع هسته‌ای ایران را دیپلماسی دانست و آمادگی ترکیه را برای هرگونه مساعی جمیله در این زمینه اعلام کرد.

غرب به‌ویژه ایالات متحده آمریکا، فرآیند تحمیل اراده خود بر دولت‌ها را در قالب «مذاکره» بازنمایی می‌کند و با این تمهید می‌کوشد هرگونه مقاومت یا اصرار ایران بر حفظ استقلال و منافع ملی را در افکار عمومی جهان نوعی «لجبازی» معرفی کند. از همین‌رو، در مقدمه هر تهدید یا تحریم تازه، سخن از «لزوم بازگشت به مسیر مذاکره» به میان می‌آورد تا بدین‌وسیله، برای سیاست‌های فشار، تهدید و حتی اقدام نظامی بالقوه، پوششی از مشروعیت دیپلماتیک ایجاد کند. در برابر این رویکرد، جمهوری اسلامی ایران با رویکردی صادقانه و مبتنی بر موازین اسلامی و عرف دیپلماتیک، مجموعه‌ای از تحرکات هماهنگ و هدفمند را در چارچوب دیپلماسی واقعی و مسئولانه دنبال کرده است. در همین راستا، رئیس جمهور ایران روز گذشته در گفت‌وگوهای تلفنی با سران چهار کشور منطقه تأکید کرد که اگر ایالات متحده واقعا به‌دنبال دیپلماسی است، باید از اقدامات تحریک‌آمیز دست بردارد. وی همچنین خاطرنشان ساخت که انتخاب راهبردی ایران، تداوم مسیر گفت‌وگو و دیپلماسی عزتمندانه است، هرچند در دفاع از منافع و امنیت ملی، تردیدی به خود راه نخواهد داد. این موضع‌گیری‌ها در کنار سفر وزیر امور خارجه به ترکیه به‌روشنی نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی ایران با آرامش، اعتماد به نفس و اتکا به منطق دیپلماتیک، همچنان فرصت را برای تحقق دیپلماسی اصیل باقی می‌گذارد تا در نهایت، تاریخ مشخص کند کدام‌سو در صف جنگ‌طلبی و کدام‌سو در مسیر گفت‌وگوی مبتنی بر کرامت ایستاده است.

از کشور خود مقتدرانه دفاع خواهیم کرد

دکتر مسعود پزشکیان عصر روز پنجشنبه در گفت‌وگوهای تلفنی جداگانه با «شیخ تمیم بن حمد آل ثانی» امیر قطر و «شهباز شریف» نخست‌وزیر پاکستان، با تأکید بر رویکرد اصولی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از دیپلماسی عزتمندانه مبتنی بر حقوق بین‌الملل، موضع برابر، پرهیز از تهدید و زورگویی و پیگیری نتایج برد - برد، تصریح کرد: اگر طرف آمریکایی واقعا به دنبال مذاکره و دیپلماسی واقعی است، باید از این‌گونه اقدامات تحریک‌آمیز و تنش‌زا دست برداشته و در عمل پایبندی خود به مسیر گفت‌وگو را اثبات کند. دکتر پزشکیان با تأکید بر این‌که جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گاه آغازگر جنگ نبوده و از درگیری استقبال نمی‌کند، خاطرنشان کرد: ما معتقدیم جنگ و درگیری به نفع هیچ طرفی نیست و بر مسیر تعامل و دیپلماسی تأکید داریم؛ با این حال، اجازه نخواهیم داد مانند تجارب گذشته، در حین مذاکره مورد تهدید یا تعرض قرار بگیریم و از کشور و ملت خود مقتدرانه دفاع خواهیم کرد.

«دیپلماسی عزتمندانه» و مبتنی بر منطق برد-برد

دکتر پزشکیان همچنین در گفت‌وگو با رجب طیب اردوغان همتای ترکیه‌ای خود با تأکید بر سیاست اصولی جمهوری اسلامی ایران در پیشبرد «دیپلماسی عزتمندانه»، مبتنی بر چارچوب قوانین و مقررات بین‌المللی، تصریح کرد که رویکرد ایران بر پایه گفت‌وگو، احترام متقابل، نفی تهدید و زور و مبتنی بر منطق برد-برد است. طبق بیانیه‌ای که از سوی دفتر ریاست جمهوری ترکیه منتشر شد، در این تماس تلفنی اردوغان تأکید کرد که ترکیه آماده است تا نقش تسهیل‌کننده بین ایران و آمریکا را برای کمک به کاهش تنش‌ها و مشارکت در حل مسائل معوقه بر عهده بگیرد. رئیس دولت چهاردهم همچنین در گفت‌وگویی با شیخ محمد بن زاید آل نهیان رئیس امارات متحده عربی، با اشاره به اقدامات خصمانه امریکا و رژیم صهیونیستی، تصریح کرد: ایران به هیچ وجه از جنگ استقبال نکرده و نمی‌کند و جنگ را به نفع هیچ طرفی نمی‌داند، اما متأسفانه طرف‌های غربی با اقدامات خود نشان داده‌اند که علیرغم ادعاها، پایبندی عملی به دیپلماسی و اصول حقوق بین‌الملل ندارند. رئیس جمهور با تأکید بر سیاست «دیپلماسی عزتمندانه» جمهوری اسلامی ایران، گفت: رویکرد جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر تعامل و گفت‌وگو در چارچوب قوانین بین‌المللی، احترام متقابل و پرهیز از تهدید و زور برای حل مسائل است، اما در عین حال هرگونه تجاوز به کشور و ملت ایران، بی‌درنگ و با قاطعیت پاسخ داده خواهد شد. دیروز همچنین خبرگزاری اینترفکس روسیه از دیدار علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه خبر داد

خبرگزاری اینترفکس روسیه از دیدار علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه خبر داد

عراقچی در ترکیه: مذاکره فقط از موضع برابر

وزیر خارجه نیز که به ترکیه سفر کرده بود روز گذشته در نشست خبری مشترک با هاکان فیدان، وزیر خارجه ترکیه در استانبول با اشاره به این‌که تجربه‌های پیشین نشان‌دهنده عدم صداقت و حسن نیت آمریکا در بحث مذاکره بوده است و ایران به هیچ عنوان حاضر به پذیرش دیکته و تحمیل نیست، خاطرنشان کرد: ایران آماده مشارکت در هر روند دیپلماتیکی است که معنادار، منطقی و منصفانه باشد و منافع و نگرانی‌های مشروع و قانونی ما در آن لحاظ شود، جمهوری اسلامی ایران آماده ورود مجدد به مذاکرات هسته‌ای است. ایران هیچ‌گاه به‌دنبال سلاح‌های هسته‌ای نبوده و این سلاح‌ها هیچ جایگاهی در محاسبات امنیتی ما ندارند. ما آماده اعتمادسازی در خصوص صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای خود بوده‌ایم و همچنان هستیم. سیدعباس عراقچی، گفت: ما آماده ورود به مذاکرات هستیم اگر این مذاکرات از موضع برابر، براساس منافع متقابل و با احترام متقابل همراه باشد.

تکرار مرتب درخواست مذاکره توسط آمریکا

رئیس دستگاه دیپلماسی با بیان این‌که دولت آمریکا توسط واسطه‌های مختلف بارها از ما درخواست مذاکره کرده و این درخواست خود را مرتب تکرار می‌کنند، گفت: ما هنوز برنامه‌ای برای دیدار با آمریکایی‌ها تنظیم نکرده‌ایم. همان‌طور که گفتم، ما برای مذاکراتی عادلانه و منصفانه آمادگی داریم. مقدمات چنین مذاکراتی باید ابتدا فراهم شود؛ هم در مورد شکل گفت‌وگوها، هم در مورد محل گفت‌وگوها و هم در مورد موضوع گفت‌وگوها. وی ادامه داد: من در این خصوص صحبت‌های بسیار خوبی با آقای فیدان داشتم و ما به این مشورت‌ها با دوستان خودمان در منطقه ادامه خواهیم داد. امیدوارم بتوانیم به‌زودی به یک چارچوب مشخص برسیم که بتواند مذاکراتی شرافتمندانه را تضمین کند.

«نه» قاطع به مذاکرات موشکی

وزیر خارجه در ادامه این نشست خبری گفت: باید قاطعانه بگویم که توانمندی‌های دفاعی ایران و موشک‌های ایران هرگز موضوع هیچ مذاکره‌ای نخواهد بود. امنیت مردم ایران به‌هیچ‌وجه به هیچ‌کس دیگری مربوط نیست و ما توانمندی‌های دفاعی خود را به هر میزان که برای دفاع از کشور لازم باشد، حفظ خواهیم کرد و گسترش خواهیم داد. رئیس دستگاه دیپلماسی ایران با تاکید بر این‌که با ورود مستقیم آمریکا، جنگ از محدوده یک جنگ دوجانبه فراتر خواهد رفت، گفت: در مورد تهدیدات آمریکا، ما این را بارها گفته‌ایم و من یک بار دیگر تکرار می‌کنم؛ جمهوری اسلامی ایران همان‌طور که برای مذاکره آمادگی دارد، برای جنگ نیز آمادگی دارد. ما حتی آماده‌تر از قبل از جنگ ۱۲ روزه هستیم.

فیدان: آمریکا با عقلانیت عمل کند

وزیر امور خارجه ترکیه هم در این نشست خبری با اشاره به اهمیت حیاتی از سرگیری مذاکرات هسته‌ای میان ایران و ایالات متحده در فضای سازنده و برای کاهش تنش‌های منطقه، تأکید کرد که ترکیه آمادگی دارد برای حل‌وفصل مسالمت‌آمیز مسائل، هرگونه حمایت لازم را ارائه دهد. هاکان فیدان با اشاره به این‌که اسرائیل در تلاش است ایالات متحده را به انجام حمله نظامی علیه ایران متقاعد کند، افزود: این تلاش‌های اسرائیل این پتانسیل را دارد که به ثبات شکننده منطقه آسیب جدی وارد کند. امیدواریم ایالات متحده با تدبیر و عقلانیت عمل کرده و اجازه بروز چنین وضعیتی را ندهد. اسرائیل باید به سیاست‌های بی‌ثبات‌کننده خود در منطقه پایان دهد.

یادداشت

یدالله جوانی | کارشناس مسائل سیاسی

سپاه؛ بزرگ‌ترین سازمان ضدتروریستی

قرار دادن نام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در فهرست سازمان‌های تروریستی، از درماندگی حامیان اصلی تروریست‌ها و جنایتکاران حرفه‌ای حکایت می‌کند. کسانی که با سپاه و عملکرد این سازمان آشنایی دارند به‌خوبی می‌دانند سپاه بزرگ‌ترین سازمان ضدتروریستی است. بنابراین اروپایی‌ها با این اقدام نابخردانه، یک اشتباه راهبردی بزرگ را برخلاف منافع خودشان مرتکب شدند.

تصور اروپایی‌های در حال انزوا از منظر نقش‌آفرینی‌های بین‌المللی این است که خیال می‌کنند با این‌گونه خوش‌رقصی‌ها برای ترامپ و نتانیاهو می‌توانند سهمی برای خود در تحولات جهانی دست و پا کنند اما زهی خیال باطل!

سیاستمداران اروپایی که شریک اصلی جنایت‌های بی‌شمار تروریست‌هایی چون سازمان منافقین، داعش همچنین دولت تروریستی صهیونی هستند برای رهایی از رسوایی و پاسخگویی نسبت به این جنایت‌ها، از یک شگرد و ترفند قدیمی نخ‌نما استفاده کردند. آنها در حالی که خود تروریست‌پرور بوده و تروریست‌ها را تجهیز و حمایت می‌کنند در اقدامی ناشیانه، غیرمنطقی و از سر حماقت بزرگ‌ترین سازمان ضدتروریستی جهان را به‌عنوان یک سازمان تروریستی معرفی کردند. امروز تمام آزادیخواهان و عدالت‌جویان، تمامی محرومان و مستضعفان جهان به‌ویژه در منطقه غرب آسیا و جهان اسلام به‌خوبی می‌دانند که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی سابقه و کارنامه‌ای درخشان در امر مبارزه با تروریسم دارد. آیا کسی در تروریستی بودن داعش و این‌که داعش را آمریکا ایجاد و تجهیز نمود شک دارد؟ مگر خود ترامپ با صراحت اعلام نکرد که داعش را آمریکا به‌وجود آورده است؟ این یک واقعیت انکارناپذیر است. واقعیت دیگر این‌که داعش خارج شده از کنترل، به یک تهدید خطرناک برای همه و حتی اروپایی‌ها تبدیل گردید اما واقعیت سوم آن‌که این سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بود که به کمک ملت‌های منطقه داعش را از پا درآورد و جهان را یک خطر بزرگ نجات داد. این سیدالشهدای جبهه مقاومت حاج قاسم سلیمانی بود که با مجاهدت‌های شبانه‌روزی در سوریه و عراق، این غده سرطانی را مهار کرد و جلوی پیشروی‌اش را گرفت و بساط امارتش را برچید. جمهوری اسلامی بزرگ‌ترین قربانی تروریسم در ۴۷ ساله گذشته بوده و سپاه بزرگ‌ترین سازمان ضدتروریستی برای رهایی ملت ایران و دیگر ملت‌های منطقه از چنگال تروریست‌هاست. همین موقعیت ایران و سپاه بود که موجب شد جمهوری اسلامی در سال ۱۴۰۴ - آن هم بعد از جنگ تحمیلی ۱۲روزه - میزبان برگزاری بزرگ‌ترین رزمایش ضدتروریستی ۲۰۲۵ شانگهای با محوریت نیروی زمینی سپاه باشد. آیا این یک رسوایی جهانی برای اتحادیه اروپا نیست؟ به‌طور قطع سیاستمداران اروپایی که برای خوش‌خدمتی به ترامپ و نتانیاهو، دست به چنین اقدام غیرعقلایی و غیرمحاسبه‌گرانه زدند در آینده نزدیک که این تصمیم را در تعارض با منافع اروپا خواهند دید، به‌شدت خود را سرزنش کرده و از کار خود پشیمان خواهند شد. مصوبه اتحادیه اروپا، از یک‌سو انزجار ملت‌های آزاده، دولت‌ها و سازمان‌های مستقل را از سیاستمداران اروپایی بیشتر می‌کند و از سوی دیگر محبوبیت سپاه پاسداران را در میان ملت بزرگ ایران و تمامی آزادیخواهان جهان و به‌ویژه در حوزه مقاومت افزایش می‌دهد. همه روندهای پرسرعت، از آینده‌ای خبر می‌دهند که در آن ملت‌های آزاده صاحب قدرت خواهند بود؛ ملت‌هایی که به‌درستی ظالم و مظلوم را می‌شناسند. آنگاه دولت‌های اروپایی باید پاسخگوی مشارکت خود در جنایت‌های رژیم صهیونیستی از ابتدای تأسیس نامشروع تا کشتار بی‌رحمانه در غزه خونین باشند. مگر غیر از این است که کشورهای اصلی اروپا مانند انگلیس، آلمان و فرانسه در کنار آمریکا از تأمین‌کنندگان اصلی سلاح برای رژیم صهیونیستی می‌باشند. نکته پایانی این‌که سران ستمگر اروپایی، سپاه را عامل اصلی ناکامی‌های خود می‌دانند؛ از ناکامی در جنگ تحمیلی هشت ساله تا ناکامی در فتنه تروریستی دی‌ماه سال جاری که اروپایی‌ها در همه این توطئه‌ها علیه ملت ایران نقش برجسته‌ای داشتند. حال اروپایی‌های ناکام از به ثمر نشستن توطئه‌های‌شان علیه ملت ایران دنبال انتقام از سپاه به‌دلیل عامل اصلی شکست‌های‌شان هستند. آینده نیز این‌چنین خواهد بود چراکه سپاه و پاسداران با همراهی سایر نیروهای مسلح و با حمایت مردم ایران و نقش‌آفرینی بسیجی‌های همیشه در میدان، نقشه‌های شوم غرب علیه جمهوری اسلامی را یکی پس از دیگری نقش بر آب کرده و طراحان این نقشه‌های شیطانی را به اذن الهی شکست خواهد داد. اروپایی‌ها باید با نگاهی به مقاومت ۴۷ ساله ملت ایران به این فهم برسند که این نوع اقدامات‌شان بیش از آن‌که به ایران آسیب برساند خودشان را متضرر خواهد ساخت. ملت ایران یک ملت شکست‌ناپذیر آن هم براساس سنت‌های الهی است. این سنت هم تغییرناپذیر است.

یادداشت

سپهر خلجی | استادیار دانشگاه

تثبیت نظم جدید براساس اقتدار فرامنطقه‌ای

واقعیات صحنه نشان می‌دهد که از مرحله جنگ در منطقه خاکستری و برخورد غیرمستقیم با آمریکا و اسرائیل عبور کرده‌ایم و در مرحله رویارویی مستقیم با دشمن قرار داریم. نتیجه این رویارویی یا تحمیل نظم آمریکایی بر منطقه یا تثبیت نظم مبتنی بر اقتدار فرامنطقه‌ای ایران خواهد بود. رویارویی مستقیم کنونی ما، به اصطلاح نبرد سنگین‌وزن‌هاست، نبرد دو قدرت با مختصات قدرت‌های جهانی، هر چند شاید در ظاهر عناصر و مؤلفه‌های قدرت دو طرف ماجرا تفاوت‌های ماهوی داشته باشد. این جنگ شبیه جنگ آخر است که تعیین‌کننده خواهد بود، همان جنگ وجودی. این دور از برخوردها میان ایران و آمریکا-اسرائیل برای رسیدن به یک نتیجه راهبردی است. حتی اگر ما نخواهیم آنها ادامه خواهند داد؛ لذا تردید، هراس و کوتاه آمدن مقدمه شکست خواهد بود. این جنگ و نظم پس از آن با منطق ایران الزامات و اقتضائاتی دارد: ۱) هرگونه درگیری نظامی مستقیم بین آمریکا و ایران نه‌تنها می‌تواند به بن‌بست نظامی برای آمریکا منجر شود، بلکه اقتصاد جهانی انرژی را با شوکی عمیق مواجه خواهد کرد. ۲) طرح راهبردی دشمن، متکی بر ایجاد رعب و هراس به منظور وادارسازی مردم و مسئولان به تسلیم است. این طرح از طریق القای موج‌های متوالی نگرانی، درصدد تأثیرگذاری بر بازار، جامعه و محاسبات تصمیم‌گیران کشور است؛ لذا در این برهه ایستادگی آفندی و خارج شدن از پوسته دفاعی مورد توجه خواهد بود. ۳) با اتکا به تجربیات مواجهه نظامی (مانند جنگ ۱۲ روزه) و ناآرامی‌های دی‌ماه ۱۴۰۴ هیچ ابایی از درگیری نظامی وجود ندارد و ایران خود را برای یک نبرد ترکیبی بلندمدت آماده کرده است. ۴) براساس بیانیه مورخ ۱۶دی ۱۴۰۴ شورای‌عالی امنیت ملی، جمهوری اسلامی ایران در این شرایط خود را مقید به واکنش صرف پس از وقوع اقدام متجاوزانه نمی‌داند و هرگونه نشانه عینی تهدید را جزئی از معادله امنیتی خویش تلقی خواهد کرد. ۵) و در صورت اقدام خصمانه دشمن: ■ هیچ‌گونه اقدام نظامی با عنوان ضربه محدود و کم‌ریسک، در محاسبات قرار نمی‌گیرد. هر تجاوز باید پاسخی در سطح فراتر و گسترده در پی داشته باشد. ■ ایران در قبال تهدیدات موجودیتی، با اهداف موجودیتی پاسخ می‌دهد. ■ امنیت کشتیرانی و تجارت بین‌المللی، به‌ویژه در مناطق حساسی چون خلیج‌فارس، دریای عمان، دریای سرخ و اقیانوس هند مانند گذشته در امنیت نیست. ■ شریان‌های حیاتی رژیم صهیونی به‌خصوص در حوزه انرژی مورد هدف قرار می‌گیرد. ■ منافع همه جانبه کشورهای درگیر در حمله و همچنین کشورهای همجوار ایران که در کمک مادی، سیاسی و امنیتی به آمریکا مشارکت دارند، بر اساس اصل «امنیت برای همه یا برای هیچ‌کس» دچار آسیب جدی خواهند شد. افزون بر این، حمله تنها به پایگاه‌های نظامی آمریکا محدود نخواهد ماند و طیف وسیعی از اهداف اقتصادی، امنیتی و زیرساختی را در بر خواهد گرفت.

یادداشت

مرتضی غرقی | تحلیلگر سیاسی

بلوفِ جنگ، واقعیتِ بازدارندگی

در روزهای اخیر و همزمان با تشدید لحن تهدیدآمیز دونالد ترامپ علیه جمهوری اسلامی ایران، بار دیگر فضای رسانه‌ای و سیاسی جهان با سناریوی «یا مذاکره یا جنگ» مواجه شده است. رئیس جمهور آمریکا با تکرار ادبیات تهدید و همزمان دعوت به مذاکره، می‌کوشد چنین القا کند که ایران در برابر دو راهی اجتناب‌ناپذیر قرار گرفته؛ حال آن‌که بررسی دقیق‌تر رفتار آمریکا نشان می‌دهد بخش قابل‌توجهی از این تهدیدها، بیش از آن‌که واجد ماهیت عملیاتی باشد، در چارچوب جنگ روانی و تبلیغاتی قابل تحلیل است. ایالات متحده همزمان با نمایش قدرت نظامی، به‌طور موازی جنگ تبلیغاتی خود را نیز گسترش داده است. اظهارات اخیر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی درباره «پیروزی در جنگ تبلیغاتی علیه ایران» به‌روشنی بیانگر آن است که محور اصلی فشارها، نه در میدان نظامی بلکه در عرصه ادراک‌سازی و مشروعیت‌سازی دنبال می‌شود.

در این چارچوب، اصرار ترامپ بر «دعوت به مذاکره» دقیقا با هدف ایجاد مشروعیت بین‌المللی برای هرگونه اقدام احتمالی صورت می‌گیرد؛ به این معنا که آمریکا می‌خواهد خود را طرف خواهان گفت‌وگو و ایران را طرف امتناع‌کننده معرفی کند. اما واقعیت میدانی چیز دیگری است. تجربه‌های گذشته نشان می‌دهد هر اقدام نظامی آمریکا نیازمند دو پیش‌شرط اساسی است: نخست، اجماع و مشروعیت بین‌المللی و دوم، همراهی متحدان منطقه‌ای. در شرایط کنونی، هیچ‌یک از این دو مؤلفه به‌طور کامل برای واشنگتن فراهم نیست. کشورهای عربی منطقه، ازجمله عربستان، امارات، قطر و عمان، نه‌تنها تمایلی به ورود به یک درگیری پرهزینه ندارند، بلکه به‌خوبی می‌دانند شعله‌ور شدن جنگ، کل منطقه را با پیامدهای غیرقابل کنترل مواجه خواهد کرد. از سوی دیگر، آسیب‌پذیری ابزارهای نظامی آمریکا به‌ویژه ناوهای جنگی، دیگر یک فرض نظری نیست.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید